

Minister

Hoofddirectie Bestuurlijke

& Juridische Zaken

HBJZ

Afdeling LUV & SCH

Den Haag

Contactpersoon

Bevat persoonsgegevens

beslisnota

Implementatiewet tweede richtlijn
havenontvangstvoorzieningen

Datum

18 maart 2021

Kenmerk

IENW/BSK-2021/79056

Bijlage(n)

4

Inleiding

Bijgaand wetsvoorstel voorziet in de implementatie van Richtlijn (EU) 2019/883 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen, tot wijziging van Richtlijn 2010/65/EU en tot intrekking van Richtlijn 2000/59/EG ("Richtlijn havenontvangstvoorzieningen"). De implementatiedeadline is 28 juni 2021. Het wetsvoorstel bevat hoofdzakelijk wijzigingen van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen ("Wvvs"). In deze nota wordt u gevraagd in te stemmen met agendering in de ministerraad. Zodra de wijzigingsvoorstellen voor de lagere regelgeving gereed zijn, zullen deze separaat aan u worden voorgelegd.

Geadviseerd besluit

Indien u kunt instemmen met de stukken verzoek ik u:

- (1) het aanbiedingsformulier aan de ministerraad te ondertekenen;
- (2) na instemming van de ministerraad, de brief ter voordracht aan Z.M. de Koning en de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel te ondertekenen, ten behoeve van de adviesaanvraag aan de Afdeling advisering van de Raad van State.

Beslistermijn

Bij voorkeur vóór 25 maart as. in verband met de gewenste behandeling in de ministerraad op 1 april 2021.

Argumentatie

De Wvvs moet worden aangepast om de Richtlijn havenontvangstvoorzieningen te implementeren. Het doel van deze richtlijn is het aantal afvallozingen op zee verder terug te dringen. Het betreft een zuivere en lastenluwe implementatie.

Het wetsvoorstel bevat een verduidelijking of aanscherping van bestaande verplichtingen:

Toetspool akkoord 1-2-2021

- Onder 'toereikendheid' van havenontvangstvoorzieningen wordt door de nieuwe Richtlijn ook begrepen de mogelijkheid tot het gescheiden inzamelen van afval. De procedure van afgifte en inzameling wordt in lagere regelgeving uitgewerkt.
- Om de administratieve lasten te verminderen wordt de geldigheidsduur van een havenafvalplan verlengd van drie naar vijf jaar.
- De toepassing van de afgifteplicht is verbreed naar alle scheepsafvalstoffen. Scheepsafvalstoffen moeten worden afgegeven overeenkomstig de toepasselijke afgifte- en lozingsnormen van het MARPOL-Verdrag.
- De categorie van schepen die een afvalvooraanmelding moet doen wordt gewijzigd. De meldingsverplichting geldt voor schepen van ten minste 300 GT, met inbegrip van plezier- en vissersvaartuigen die langer zijn dan 45 meter.
- Het bestaande systeem van indirecte financiering wordt op een aantal punten gewijzigd. Daarbij wordt voor vuilnis (o.a. huishoudelijk afval en visgerei) 100% indirecte financiering van toepassing, om de prikkel tot afgifte in de haven verder te vergroten.
- Als nieuw element wordt het 'afvalontvangstbewijs' geïntroduceerd.
- Verschillende informatie moet worden gemeld in het monitoring- en informatiesysteem van de EU (SafeSeaNet).

Net als de vorige richtlijn eist ook deze richtlijn adequate sancties bij het niet-naleven van bepaalde verplichtingen. In verband met de wijziging van de Wvvs wordt ook de Wet op de economische delicten (WED) gewijzigd.

Kader

De implementatietermijn van de richtlijn loopt tot 28 juni 2021. Een realistische planning leidt tot de conclusie dat deze datum niet zal worden gehaald. Gestreefd wordt om de implementatie zo snel mogelijk te voltooien. Rekening houdend met de belangen van de betrokken partijen (o.a. havenbeheerders en houders van havenontvangstvoorzieningen), die nu al voorbereidingen moeten treffen om aan de nieuwe verplichtingen te kunnen gaan voldoen, zal aan deze partijen worden gecommuniceerd dat naar verwachting de nieuwe regelgeving ten vroegste 1 januari 2022 in werking zal treden.

Krachtenveld, afstemming, financiële en juridische implicaties, communicatie

Krachtenveld – Zie Argumentatie. Doordat het EU-wetgeving betreft gelden de verplichtingen voor iedere betrokken partij in de EU. Een aantal van de geïmplementeerde richtlijnbevestigingen betreffen een aanscherping ten opzichte van de huidige regelgeving. Havens die een havenafvalplan hebben zullen dat moeten aanpassen. Het systeem van indirecte financiering moet verder worden ontwikkeld, waarbij door een aantal havenbedrijven wordt gedacht aan een aanbestedingsprocedure (dit vergt proceduretijd). De houders van havenontvangstvoorzieningen worden verplicht tot een milieuvriendelijk afvalbeheer.

Duurzaamheid - De implementatie van de richtlijn bevordert een milieuvriendelijk afvalbeheer en het mariene milieu wordt nog beter beschermd.

Afstemming – Het wetsvoorstel is opgesteld in overleg met DGLM. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) is door middel van een HUF-toets betrokken

geweest. De wijziging van de WED is afgestemd met JenV (Sector Straf- en sanctierecht).

Implicaties apparaat en financiën - Geen. Het voorstel is gericht op verplichtingen voor private ondernemingen. Implicaties voor de handhaving volgen in de HUF-toets op de wijzigingsvoorstellen in lagere regelgeving.

Communicatie – DGLM onderhoudt voortdurend contact met de betrokken partijen. De betrokken partijen zijn dan ook reeds op de hoogte gebracht van de voorgestelde wijzigingen.

HOOFDDIRECTIE BESTUURLIJKE EN JURIDISCHE ZAKEN,

Bevat persoonsgegevens

Minister

Hoofddirectie Bestuurlijke

& Juridische Zaken

HBJZ

Afdeling LUV & SCH

Den Haag

Contactpersoon

Bevat persoonsgegevens

beslisnota

Beslisnota nader rapport implementatiewet tweede
richtlijn havenontvangstvoorzieningen

Datum

17 juni 2021

Kenmerk

IENW/BSK-2021/172563

Bijlage(n)

6

Inleiding

Op 2 juni jl. heeft de Afdeling advisering van de Raad van State een blanco advies uitgebracht over het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen. Dit wetsvoorstel dient ter implementatie van Richtlijn (EU) 2019/883 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen, tot wijziging van Richtlijn 2010/65/EU en tot intrekking van Richtlijn 2000/59/EG ("Richtlijn havenontvangstvoorzieningen").

De volgende stap is aanbieding van het wetsvoorstel met het nader rapport aan Z.M. de Koning t.b.v. de indiening ervan bij de TK. Gelet op de demissionaire status van het kabinet wordt het nader rapport, ook al betreft het een blanco advies, eerst nog geagendeerd voor de ministerraad. In deze nota wordt u gevraagd in te stemmen met agendering in de ministerraad.

Geadviseerd besluit

Indien u kunt instemmen met de stukken, verzoek ik u:

- (1) het aanbiedingsformulier aan de ministerraad te ondertekenen;
- (2) na behandeling in de ministerraad het nader rapport aan Z.M. de Koning te ondertekenen.

Beslistermijn

Zo spoedig mogelijk, in verband met de gewenste behandeling in de ministerraad van 25 juni 2021 alsmede het naderende zomerreces.

Argumentatie

De Wet voorkoming verontreiniging door schepen moet worden aangepast om de Richtlijn havenontvangstvoorzieningen te implementeren. Het doel van deze richtlijn is het aantal afvallozingen op zee verder terug te dringen. Het betreft een strikte implementatie, zonder additionele eisen.

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft geen opmerkingen over het voorstel en adviseert om het wetsvoorstel bij de TK in te dienen.

Ter verbetering van het wetsvoorstel zijn twee beperkte aanpassingen doorgevoerd. Ten eerste is ten behoeve van de handhaving van de afgifteplicht het woord 'geaggregeerd' in artikel 6c geschrapt, zodat een havenbeheerder ook niet-geaggregeerde gegevens kan verstrekken aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) als deze gegevens worden opgevraagd. Sommige schepen zijn niet verplicht om de gegevens van het afvalontvangstbewijs te melden aan SafeSeaNet (i.e. het d.m.v. richtlijn 2002/59/EG ingestelde monitoring- en informatiesysteem), maar zijn wel verplicht om scheepsafvalstoffen af te geven. Het betreft in het bijzonder de vissersschepen en zeegaande pleziervaartuigen van minder dan 45 meter. Door deze aanpassing wordt ook voor deze categorie schepen handhaving op de afgifteplicht mogelijk. De registratie en gegevensverstrekking door de havenbeheerder wordt nader uitgewerkt in de Regeling havenontvangstvoorziening.

Ten tweede is een tekstuele aanpassing doorgevoerd in artikel 6b, onderdeel G van het wetsvoorstel. Melding wordt gemaakt 'aan' SafeSeaNet in plaats van 'in' SafeSeaNet.

Deze aanpassingen leiden niet tot een wijziging van de memorie van toelichting.

Kader

Het wetsvoorstel dient ter implementatie van Richtlijn (EU) 2019/883 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen, tot wijziging van Richtlijn 2010/65/EU en tot intrekking van Richtlijn 2000/59/EG ("Richtlijn havenontvangstvoorzieningen"). De implementatietermijn is 28 juni 2021. Deze termijn zal niet kunnen worden nagekomen. Gestreefd wordt om de implementatie zo snel mogelijk te voltooien. Dit is in lijn met omliggende landen. Naar verwachting zal de Europese Commissie wegens het niet halen van de implementatietermijn eerste (formele) stappen zetten in een infractieprocedure. Dit wordt niet als een groot risico ingeschat gezien implementatie per 1 januari 2022 mogelijk moet zijn.

Krachtenveld en afstemming

Krachtenveld: Doordat het EU-wetgeving betreft gelden de verplichtingen voor alle EU-landen. Een aantal van de geïmplementeerde richtlijnbevestigingen betreft een aanscherping ten opzichte van de huidige regelgeving. Met de havenbeheerders, reders en ontvangers van afval heeft afstemming plaatsgevonden over de wijze van implementatie van de richtlijn. De indirecte financieringswijze vergt nadere afstemming wat betreft praktische vormgeving. Dit is een kwestie die los staat van de hier voorgestelde implementatieregulering.

Afstemming: De wijziging van de Wet op de economische delicten is afgestemd met het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het toezicht op de naleving van de te wijzigen wetsbepalingen is belegd bij de ILT. Het wetsvoorstel is in dat kader tevens door middel van een Handhaafbaarheid, Uitvoerbaarheid en Fraudebestendigheid-toets beoordeeld en akkoord bevonden.

Implicaties apparaat en financiën: Geen. Het voorstel is gericht op verplichtingen voor private ondernemingen. Implicaties voor de handhaving volgen in de HUF-toets op de wijzigingsvoorstellen in lagere regelgeving.

HOOFDDIRECTIE BESTUURLIJKE EN JURIDISCHE ZAKEN,

Bevat persoonsgegevens

